

ฟินแลนด์กับความสำเร็จทางการศึกษา

สุรียา ช้องเสนาะ

วิทยาการชำนาญการ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักวิชาการ

ฟินแลนด์เป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับยกย่องว่ามีคุณภาพทางการศึกษาที่ดีที่สุดประเทศหนึ่งในโลก จากโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) โดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) ผลการประเมิน PISA ใน พ.ศ.2558 พบว่า ฟินแลนด์ มีผลการประเมินการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ อยู่ในอันดับที่ 5 (531 คะแนน) ผลการประเมินการรู้เรื่องการอ่าน อยู่ในอันดับที่ 4 (521 คะแนน) และผลการประเมินการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ อยู่ในอันดับที่ 12 (531 คะแนน) ส่วนประเทศไทยนั้น ผลการประเมินการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ อยู่ในอันดับที่ 54 (421 คะแนน) ผลการประเมินการรู้เรื่องการอ่าน อยู่ในอันดับที่ 57 (409 คะแนน) และผลการประเมินการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ อยู่ในอันดับที่ 54 (415 คะแนน)

ระบบการศึกษาของฟินแลนด์ จะเริ่มต้นตั้งแต่ Daycare หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสำหรับเด็กอายุ 8 เดือน - 5 ปี เนื่องจากการศึกษาในช่วงวัยเด็กเป็นช่วงที่จำเป็นและสำคัญมากที่สุด เพราะจะส่งผลต่อเนื่องไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ ซึ่งจากการวิจัยทางประสาทวิทยา พบว่าร้อยละ 90 ของการเจริญเติบโตของสมองเด็กจะเกิดขึ้นในช่วงตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 5 ปี ดังนั้นเด็กชาวฟินแลนด์ส่วนมากต้องเริ่มต้นการศึกษาตั้งแต่ Daycare แต่อย่างไรก็ตามมีผู้ปกครองบางส่วนที่ไม่อยากส่งลูกเล็กไป Daycare เนื่องจากเป็นห่วงด้านความปลอดภัย ดังนั้นจึงมีทางเลือกพิเศษอีกทางหนึ่ง คือการดูแลลูกที่บ้าน โดยการปรับปรุงบ้านให้เป็น Daycare ซึ่งทางเทศบาลจะมีงบประมาณสนับสนุนให้แก่ผู้ปกครองที่ปรับปรุงบ้านให้เป็น Daycare และจะมีการสุ่มตรวจอยู่เสมอว่ามีผลสำเร็จในการจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด

เด็กประเทศฟินแลนด์ เมื่ออายุครบ 6 ปี จะเข้าเรียนในโรงเรียน Pre-School/Kindergarten เป็นเวลา 1 ปี ซึ่งเป็นโรงเรียนเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา โดยจะมีการเรียนอ่านเขียนหนังสือกันอย่างจริงจัง ควบคู่ไปกับการฝึกตนเองให้เป็นคนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน เข้าใจในความต้องการของผู้อื่น และมีทัศนคติในแง่บวกต่อคนรอบข้างและวัฒนธรรมอื่น ๆ ต่อมาเมื่ออายุครบ 7 ปี จะต้องเข้ารับการศึกษาระดับภาคบังคับ ซึ่งใช้เวลาทั้งหมด 9 ปีตั้งแต่เกรด 1-9 (ประมาณป.1-ม.3 ของประเทศไทย) โรงเรียนส่วนมากเป็นโรงเรียนรัฐบาล และมีการเรียนการสอนที่ไม่เก็บค่าใช้จ่าาย ส่วนโรงเรียนเอกชนมีค่อนข้างน้อย ซึ่งมีการเรียนการสอนที่ไม่เก็บค่าใช้จ่าายเช่นกัน ทั้งนี้ เอกลักษณ์อย่างหนึ่งของการเรียนในช่วงนี้คือ โรงเรียนในฟินแลนด์จะไม่มีหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง เพราะถือว่าเด็กทุกคนควรได้รับการพัฒนาไปพร้อมกันอย่างเท่าเทียม และการให้สำคัญแก่เด็กที่เรียนอ่อนมากกว่าเด็กที่เรียนเก่ง

บรรยากาศการเรียนการสอนนั้น ห้องเรียนหนึ่งจะมีนักเรียนไม่เกิน 20 คน สัปดาห์หนึ่งเรียน 4-11 วิชา และเรียนวันละไม่เกิน 5 ชั่วโมง เช่น ภาษาฟินแลนด์ ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ พลศึกษา ศิลปะ ทัศนกรรม เป็นต้น และที่สำคัญโรงเรียนมีรถนักเรียนไปรับส่งนักเรียนโดยที่ไม่มีค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้นและเมื่อจบเกรด 9 จึงถือว่าจบการศึกษาภาคบังคับ และนักเรียนจะเรียนต่อหรือไม่ก็ได้ สำหรับผู้ที่ต้องการเรียนต่อ ก็จะสามารถเลือกเรียนได้ 2 ทางคือ

1. โรงเรียนมัธยมปลาย คือ เรียนเกรด 10-12 เหมาะสำหรับนักเรียนที่ต้องการเรียนต่อในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยในสายวิชาการ เช่น แพทยศาสตร์ ครุศาสตร์ นิติศาสตร์

2. โรงเรียนสายอาชีพ เหมาะสำหรับนักเรียนที่ต้องการฝึกทักษะวิชาชีพ และเมื่อเรียนจบจากโรงเรียนมัธยมปลายหรือโรงเรียนสายอาชีพแล้ว ก็สามารถศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยทั่วไป และ โพลีเทคนิคต่อไป ซึ่งจะใช้เวลาเรียน 3-4 ปี เมื่อเรียนจบปริญญาตรี สามารถเรียนต่อในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกได้ ปัจจุบันฟินแลนด์มีมหาวิทยาลัยประมาณ 20 แห่ง และมีโพลีเทคนิคประมาณ 30 แห่ง (ฟินแลนด์ ทำไมจึงมีระบบการศึกษาที่ดีที่สุดในโลก, 2559)

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การศึกษาของประเทศฟินแลนด์ประสบความสำเร็จ

Sophia Faridi นักการศึกษาจากสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ของความสำเร็จทางการศึกษาของฟินแลนด์ ดังนี้

1. การเรียนที่ฟินแลนด์เน้นไปที่การเล่นมากกว่า เพราะคิดว่าเด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีผ่านการเล่นและการค้นพบด้วยตนเอง ครูจึงไม่เพียงแต่อนุญาตให้เล่นได้แต่ยัง สนับสนุนให้เด็ก ๆ เล่นด้วย จึงไม่แปลกที่แม้จะอยู่ระดับมัธยมศึกษาแล้ว ยังจะเห็นเด็กโตนั่งเล่นวิดีโอเกมที่ student center

2. การสอบไม่ได้เป็นไปแบบเอาเป็นเอาตาย โรงเรียนที่ฟินแลนด์เชื่อว่า หากต้องเตรียมตัวอ่านหนังสือจนไม่มีเวลา จะทำให้ไม่เวลาคิดอย่างอิสระ แต่จะมีการประเมินความรับผิดชอบของเด็กตลอดการเรียนการสอนแทน

3. ความเชื่อใจ เป็นสิ่งที่ Faridi เห็นว่าแตกต่างที่สุดจากประเทศอื่น ๆ เพราะรัฐบาลของฟินแลนด์เชื่อมั่นในเขตการปกครองย่อย ๆ ของตนเอง และหน่วยปกครองย่อยก็เชื่อมั่นในโรงเรียน รวมไปถึงครูครูก็นักเรียน ผู้ปกครองก็เชื่อมั่นในความสามารถของครูมาก เทียบเท่ากับอาชีพแพทย์

4. แต่ละโรงเรียนไม่แข่งกันเอง ไม่มีการจัดลำดับโรงเรียน เพราะเชื่อว่าทุกโรงเรียนนั้นดีเท่ากัน

5. การคัดเลือกครูเข้มงวดมาก ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ครูได้รับความไว้วางใจ และต้องเป็นเด็กเรียนเรียนเก่งเท่านั้นถึงจะได้เป็นครู นอกจากนี้ยังต้องผ่านการสัมภาษณ์ด้านศีลธรรม ในด้านแรงบันดาลใจในการเป็นครูและต้องจบการศึกษาระดับปริญญาโทเท่านั้น

6. เวลาส่วนตัวของเด็กนั้นสำคัญมาก เพราะทุก ๆ 45 นาที เด็กจะมีสิทธิพักส่วนตัว 15 นาทีตามกฎหมาย เพราะเชื่อว่าการเรียนรู้นั้นจะสำเร็จได้หากผู้เรียนได้รับการผ่อนคลายเป็นช่วงเวลา

7. เด็กไม่ต้องเข้าโรงเรียนจนถึงอายุ 7 ขวบ และระยะเวลาเรียนระหว่างวันไม่ยาวนานเกินไป เช่น ระดับประถมศึกษาเรียนประมาณ 4-5 ชั่วโมงต่อวัน

8. เน้นที่คุณภาพชีวิต ระบบการศึกษาฟินแลนด์เชื่อว่า ครูที่มีความสุขคือครูที่ดี และครูที่ทำงานหนักเกินไปจะไม่ใช้ครูของพวกเขา ซึ่งครูควรสอนประมาณ 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

9. เรียนสายไหนก็ได้รับการยอมรับ หลังจากอายุ 16 ปี เด็กสามารถเลือกได้ว่าจะเรียนสายสามัญหรืออาชีพ แต่ทั้งสองสายจะได้รับการยอมรับสูงในสังคมฟินแลนด์ และสามารถเรียนต่อมหาวิทยาลัยได้

10. ระบบการศึกษามีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนตามหลักสูตร และตามที่ครูจะสร้างสรรค์ แต่ยังคงอยู่ภายใต้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

11. จะไม่มีการตัดสินผลการใช้เกรดเฉลี่ยมาเป็นตัวแบ่งแยกความภาคภูมิใจให้แก่เด็ก เพราะเน้นการเรียนรู้มากกว่า

12. สอนจริยธรรมตั้งแต่ยังเล็ก แม้เด็กเล็กจะเรียนจริยธรรมจากห้องเรียนสอนศาสนาอยู่แล้ว แต่ก็จะมีนักเรียนบางส่วนที่ไม่ได้นับถือศาสนา ก็จะต้องเข้าเรียนวิชาจริยธรรม

13. จัดสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างครูและนักเรียน โดยแต่ละห้องเรียนนั้นอาจมารวมกันในพื้นที่หนึ่งๆ เพื่อที่จะให้เด็กต่างระดับชั้นได้ร่วมเรียนรู้และแลกเปลี่ยนกันโดยไม่แบ่งแยก รวมถึงครูยังได้ร่วมกันช่วยเป็นที่ปรึกษาให้เด็กเหล่านี้ด้วย (13 ข้อ ที่การศึกษาฟินแลนด์ ประสบความสำเร็จ, 2559)

เปรียบเทียบครู การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลของประเทศฟินแลนด์กับประเทศไทย

Pasi Sahlberg ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาชาวฟินแลนด์ กล่าวว่าในด้านการเรียนการสอนครูฟินแลนด์ มีวิธีสอนแบบองค์รวมคือมองว่าเด็กทุกคนมีความสามารถ และไม่ใช้การสอบเพื่อการประเมินคุณภาพนักเรียน เช่น เด็กที่นับเลขไม่ได้ แต่มีความสามารถทางด้านศิลปะหรือดนตรี หรือเป็นเด็กที่ใส่ใจกับผู้คนรอบด้าน ล้วนได้รับความสำคัญจากครูที่มองว่าพวกเขาเป็นเด็กที่มีความสามารถเท่าเทียมกัน ซึ่งครูเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญ โดยครูส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท และเน้นด้านการวิจัยเป็นหลัก ดังนั้นในแต่ละปีมีครูรุ่นใหม่ที่ต้องการสมัครเป็นครูในโรงเรียนประถมมากขึ้น 10 เท่าของทุกปี ส่วนในด้านหลักสูตรให้อิสระแก่โรงเรียนในการกำหนดวิธีการสอนได้เอง และพึ่งพาส่วนกลางให้น้อยลง โดยโรงเรียนต่าง ๆ สามารถกำหนดการเรียนการสอนได้ในระดับหนึ่ง มีบุคลากรและนักเรียนเป็นผู้ร่วมออกแบบการเรียนการสอน ในขณะที่รัฐบาลส่วนกลางจะทำหน้าที่ควบคุมวิธีการจัดการและงบประมาณ ซึ่งการเรียนการสอนในลักษณะนี้จะทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากสิ่งที่พวกเขาเรียนที่โรงเรียน และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง (ความเสมอภาค หัวใจสำคัญความสำเร็จการศึกษาในฟินแลนด์, 2559) ดังนั้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบการศึกษาของประเทศฟินแลนด์เพื่อนำมาพัฒนาระบบการศึกษาไทยพบข้อสรุปต่าง ๆ ดังนี้

งานบริหารบุคคลของข้าราชการครู

ฟินแลนด์

ครูฟินแลนด์ได้รับเงินเดือนสูง โดยเทศบาลจะเป็นผู้พิจารณาระดับเงินเดือนของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ส่วนสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนของอธิการบดีมหาวิทยาลัย ส่วนครูแต่ละคนจะได้รับเงินเดือนตามภารกิจและผลงานซึ่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ อธิการบดี เป็นผู้พิจารณา โดยมีสมาคมวิชาชีพครู

สหภาพครู เข้ามาดูแลเจรจาต่อรองได้ อัตราเงินเดือนนี้องค์กรท้องถิ่นจะเป็นผู้จัดสรร ส่วนรัฐบาลจะสนับสนุนเพียงบางส่วน ครูมีชั่วโมงของการทำงานประมาณ 600 ชั่วโมงต่อปี หรือประมาณ 4 บทเรียนต่อวัน

ไทย

ครูไทยเงินเดือนไม่สูงมาก ผู้บริหารสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้พิจารณาเงินเดือน และรัฐบาลสนับสนุนเงินเดือนทั้งหมด

ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู

ฟินแลนด์

สำนักงานสภาการศึกษา กระทรวงการศึกษาและวัฒนธรรมฟินแลนด์จะกำกับมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและจัดบริการฝึกอบรมพัฒนาตลอดชีวิตการเป็นครู ส่วนโรงเรียนจะส่งครูไปฝึกอบรมพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ฟินแลนด์ได้ยกเลิกการใช้ศึกษานิเทศก์ไปแล้วเมื่อ 15 ปีที่ผ่านมา โดยได้เน้นการสร้างความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งได้ทุ่มเทในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยการจัดการเรียนการสอน และการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างฐานข้อมูลและพัฒนานวัตกรรมใหม่

ไทย

ครูไทยมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู โดยการทำผลงานเลื่อนวิทยฐานะด้วยตนเอง เพิ่งก้าวเข้าสู่ระบบใบประกอบวิชาชีพครูและยังใช้ศึกษานิเทศก์ในการสร้างความเข้มแข็งของผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยการจัดการเรียนการสอน และการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างฐานข้อมูลและพัฒนานวัตกรรมใหม่

การปฏิรูปการศึกษา

ฟินแลนด์

ฟินแลนด์ปฏิรูปหลักสูตรโดยเน้นให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเน้นความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชน ผู้ปกครอง และองค์กรที่เข้ามาช่วยสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยกำหนดนโยบายการศึกษา คือ การศึกษาเพื่อทุกคนอย่างเท่าเทียม และมีคุณภาพ

การบริหารการศึกษาของฟินแลนด์ คือ ความไว้วางใจกันและการมีความรับผิดชอบ ดังนี้

1) โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของบริการสาธารณะในชุมชนอย่างแท้จริง เทศบาลเป็นผู้กำหนดขอบเขตภารกิจ อำนาจ และระบบการบริหารของโรงเรียน เทศบาลสามารถตัดสินใจวิธีการใช้งบประมาณ เงินอุดหนุนรายหัวนักเรียน

2) ไม่มีผู้ตรวจโรงเรียน แต่มีการสำรวจ เพื่อติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเป็นการสุ่มตัวอย่างโรงเรียน และเลือกติดตามเฉพาะวิชาที่มีความสำคัญ เช่น การอ่าน การคำนวณ จัดโดยกระทรวงศึกษาธิการ และวัฒนธรรม ทั้งนี้ เพื่อนำผลการเรียนรู้ดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต่อไป ดำเนินการโดยคณะกรรมการจัดการศึกษาระดับชาติแห่งฟินแลนด์ กระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรม

3) ไม่มีการสอบกลางระดับชาติ ยกเว้นการทดสอบกลางสำหรับนักเรียนที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจะทดสอบ 3 วิชา วิชาภาษาแม่เป็นวิชาบังคับ และเลือก 3 วิชา ระหว่างวิชาภาษาราชการที่สอง ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ หรือวิชาการศึกษาทั่วไปอื่น ๆ เช่น มนุษยศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เมื่อสอบผ่านนักเรียนจะได้รับประกาศนียบัตร ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับผลการทดสอบ คะแนน และระดับที่ได้

4) การกำหนดเวลาเรียน กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่า 190 วัน ต่อปี ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงต้นเดือนมิถุนายน โดยเทศบาลแต่ละแห่งสามารถกำหนดวันเปิด ปิด และวันหยุดพิเศษตามวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่นได้

5) หลักสูตรแกนกลางกำหนดไว้สำหรับให้โรงเรียนสามารถปรับให้เหมาะสมกับบริบทได้ โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาหลักของแต่ละวิชา หลักการวัดและประเมินผล การจัดการศึกษาพิเศษ สุขภาพนักเรียน การแนะแนวและช่วยเหลือดูแลนักเรียน หลักการจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ หลักในการทำงานด้านการศึกษา และทฤษฎีการเรียนรู้ โดยจะปรับปรุงทุก ๆ 10 ปี

6) ครูสามารถเลือกวิธีสอน วิธีการวัดและประเมินผล สื่อ และหนังสือได้อย่างอิสระ ครูสอนน้อย แต่สอนเชิงลึก โดยระบบการศึกษาของฟินแลนด์มั่นใจในคุณภาพของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างมาก คือครูจะต้องจบการศึกษาระดับปริญญาโทด้านวิธีการสอน และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงเท่ากันที่จะเข้าสู่วิชาชีพนี้

นักเรียนเรียนเนื้อหาไม่มาก แต่เรียนเชิงลึก การบ้านน้อย เน้นการมีส่วนร่วมและการปฏิบัติมาก จำนวนนักเรียนต่อห้องน้อย ครูดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ครูตามสอนนักเรียน 3 – 6 ปีอย่างต่อเนื่อง ทำให้รู้จักผู้เรียนอย่างใกล้ชิด

ไทย

ประเทศไทยปฏิรูปหลักสูตร โดยเน้นให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนรวมในการพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยกำหนดนโยบายการศึกษา คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพ และมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย

ประเทศไทยบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

1) ส่วนกลางสนับสนุนและกำหนดแนวทางการใช้งบประมาณ เงินอุดหนุนรายหัวนักเรียน
2) หน่วยงานทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค กำกับ ติดตามผลการดำเนินการของโรงเรียน
3) มีการทดสอบระดับชาติ ทั้ง การทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

4) การกำหนดเวลาเรียน กำหนดไว้ 200 วัน ต่อปี ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงมีนาคม โดยส่วนกลางจะเป็นผู้กำหนดวันเปิด ปิด ภาคเรียน

5) กำหนดหลักสูตรแกนกลางเป็นกรอบทิศทางสำหรับให้โรงเรียนสามารถปรับให้เหมาะสมกับบริบทได้ และจะปรับปรุงเป็นระยะ ๆ แต่ในทางปฏิบัติสถานศึกษายังขาดความรู้ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และครูคุ้นชินกับหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาและการใช้ตำราเรียน

บทสรุปและข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

จากข้อมูลระบบการศึกษาของประเทศฟินแลนด์ที่ได้กล่าวมานั้นเป็นรูปแบบวิธีการหนึ่งที่ประเทศไทยจะได้นำมาปรับใช้กับการศึกษาไทยได้อย่างเหมาะสม โดยสาระสำคัญที่ทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จมีดังนี้

1. เด็กจะเริ่มต้นการศึกษาที่ Daycare หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะการศึกษาในช่วงวัยเด็กเป็นช่วงที่จำเป็นและสำคัญมากที่สุด อันจะส่งผลต่อเนื่องไปจนถึงวัยผู้ใหญ่และจะได้เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเมื่ออายุ 7 ปี

2. เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน โดยไม่มีการคัดแยกนักเรียนไปตามความสามารถ ทางวิชาการหรือตามผลการสอบ

3. ไม่มีการสอบกลางระดับชาติ ยกเว้นการทดสอบกลางสำหรับนักเรียนที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจะทดสอบ 3 วิชา วิชาภาษาแม่เป็นวิชาบังคับ และเลือก 3 วิชา ระหว่าง วิชาภาษาราชการที่สองภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ หรือวิชาการศึกษาทั่วไป

4. ครูฟินแลนด์ต้องจบปริญญาโทเป็นอย่างน้อยและได้รับคัดเลือกมาจากเด็กเรียนเก่ง ครูสอนวันละ 4 ชั่วโมง และครูทุกคนได้รับการพัฒนาวิชาชีพครูสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ครูสามารถเลือกวิธีสอน วิธีการวัดและประเมินผล สื่อ และหนังสือได้อย่างอิสระ ครูสอนน้อยชั่วโมงแต่สอนเชิงลึก

5. หลักสูตรและการเรียนการสอนให้อิสระแก่โรงเรียนโดยสามารถปรับให้เหมาะสมกับบริบทได้ โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาหลักของแต่ละวิชา หลักการวัดและประเมินผล การจัดการศึกษาพิเศษ สวัสดิภาพนักเรียน การแนะแนวและช่วยเหลือดูแลนักเรียน หลักการจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้หลักในการทำงานด้านการศึกษา และทฤษฎีการเรียนรู้ โดยจะปรับปรุงทุก ๆ สิบปี โดยรัฐบาลส่วนกลางจะทำหน้าที่ควบคุมวิธีการจัดการและงบประมาณ

6. ห้องเรียนหนึ่งจะมีนักเรียนไม่เกิน 20 คน สัปดาห์หนึ่งเรียน 4-11 วิชา มีการเรียนการสอนวันละไม่เกิน 5 ชั่วโมง

ระบบการศึกษาของประเทศฟินแลนด์เป็นอีกหนึ่งประเทศที่น่าสนใจแต่การนำมาปรับใช้กับประเทศไทยอาจไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากความแตกต่างทั้งในด้านนโยบาย งบประมาณ หลักสูตร ประชากรและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การกระจายทรัพยากรทางการศึกษาไม่เป็นธรรมยังเป็นปัญหาที่สำคัญของการศึกษาไทยในปัจจุบันนี้ ดังนั้นจำเป็นต้องพิจารณาให้ดีว่าวิธีการใดสามารถที่จะนำมาใช้กับประเทศไทยได้บ้าง เพื่อให้เกิดแนวคิด ทางเลือก และการพัฒนาการศึกษาไทยต่อไป

บรรณานุกรม

ความเสมอภาค หัวใจสำคัญความสำเร็จการศึกษาในฟินแลนด์. (10 ธันวาคม 2559).

สืบค้น 26 มกราคม 2560 จาก <http://news.voicetv.co.th/thailand/440763.html>
เปรียบเทียบการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย กับประเทศฟินแลนด์. (20 มกราคม 2559).

สืบค้น 27 มกราคม 2560 จาก <https://www.curriculum51.net/upload/20160120052823.pdf>
เปรียบเทียบระบบการศึกษาระหว่างไทยกับฟินแลนด์. (28 มีนาคม 2556). สืบค้น 27 มกราคม 2560

จาก <https://www.dek-d.com/board/view/2718742/>
ฟินแลนด์ ทำไมจึงมีระบบการศึกษาดีที่สุดในโลก. (12 มกราคม 2560). สืบค้น 27 มกราคม 2560

จาก <http://lripsm.wixsite.com/21st/untitled-cvqu>
สรุปผลการวิจัย PISA 2015. (12 มกราคม 2560). สืบค้น 27 มกราคม 2560 จาก

<https://drive.google.com/file/d/0BwqFSkq5b7zSZFU1YkhnWGlqWDQ/view>
13 ข้อที่การศึกษาฟินแลนด์ ประสบความสำเร็จ. (2 กุมภาพันธ์ 2559). สืบค้น 27 มกราคม 2560
จาก <https://blog.eduzones.com/kloyjaiiphattaraporn/155170>